

**STICHTING PENSIOENFONDS
VOOR DE TANDTECHNIEK**

PENSIOENREGLEMENT

Inhoud

	Pagina
Hoofdstuk I	Algemeen 18
Artikel 1	Begripsomschrijvingen 18
Artikel 2	Deelnemerschap 19
Artikel 3	Pensioenuitkeringen 20
Artikel 4	Verplichtingen van aangesloten werkgevers, deelnemers en belanghebbenden 22
Artikel 5	Informatieverstrekking door het fonds 22
Artikel 6	Klachtenbehandeling 23
Hoofdstuk II	Pensioenaanspraken 24
Artikel 7	Opsomming pensioenaanspraken 24
Artikel 8	Prepensioen 25
Artikel 9	Ouderdomspensioen 25
Artikel 10	Nabestaandenpensioen 26
Artikel 11	Wezenpensioen 27
Artikel 12	Tijdsevenredige aanspraken 28
Hoofdstuk III	Bijzondere pensioenaanspraken 28
Artikel 13	Arbeidsongeschiktheidspensioen 28
Artikel 14	ANW-pensioen 29
Hoofdstuk IV	Beëindiging en/of voortzetting van de pensioenopbouw 30
Artikel 15	Tussentijdse beëindiging 30
Artikel 16	Vrijwillige voortzetting 30
Artikel 17	Voortzetting bij arbeidsongeschiktheid 30
Artikel 18	Voortzetting bij werkloosheid 32
Artikel 19	Voortzetting bij VUT 33
Hoofdstuk V	Verlof 33
Artikel 20	Opbouw van aanspraken tijdens verlof 33
Artikel 21	Premies tijdens verlof 33
Artikel 22	Risicodekking tijdens verlof 33
Hoofdstuk VI	Waarde-overdracht 34
Artikel 23	Inkomende individuele waarde-overdracht 34
Artikel 24	Uitgaande individuele waarde-overdracht 34
Artikel 25	Vrijwillige waarde-overdracht 35

Hoofdstuk VII	Scheiding	35
Artikel 26	Bijzonder nabestaandenpensioen	35
Artikel 27	Verevening van pensioen	36
Hoofdstuk VIII	Indexatie	37
Artikel 28	Voorwaarden	37
Artikel 29	Wijze van indexeren	37
Hoofdstuk IX	Herschikken	37
Artikel 30	Vervroegen of uitstellen van prepensioen	37
Artikel 31	Uitruil van nabestaandenpensioen in ouderdomspensioen	38
Artikel 32	Uitruil van prepensioen in ouderdomspensioen en omgekeerd	39
Artikel 33	Variatie in de hoogte van het pensioen	40
Hoofdstuk X	Vrijstelling	40
Artikel 34	Vrijstelling wegens een eigen pensioenvoorziening	40
Artikel 35	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	43
Hoofdstuk XI	Financiering	45
Artikel 36	Premieheffing	45
Artikel 37	Premiebetaling	46
Hoofdstuk XII	Aanvullende pensioenverzekeringen	47
Artikel 38	Sluiten van aanvullende verzekeringen	47
Artikel 39	Eindigen van aanvullende verzekeringen	47
Hoofdstuk XIII	Overgangs- en slotbepalingen	48
Artikel 40	Inwerkingtreding	48
Artikel 41	Overgangsbepalingen	48

HOOFDSTUK 1   ALGEMEEN

Artikel 1   Begripsomschrijvingen

In dit pensioenreglement worden geacht te zijn opgenomen de begripsomschrijvingen, opgenomen in artikel 2 van de statuten. Voorts wordt in dit pensioenreglement verstaan onder:

1. deelnemer:
de persoon die op grond van artikel 2 wordt aangemerkt als deelnemer in het fonds;
2. gewezen deelnemer:
gewezen deelnemer: de persoon van wie het deelnemerschap, anders dan door overlijden of pensionering, is beëindigd en die aanspraken aan het pensioenreglement kan ontlenen;
3. gepensioneerde:
de persoon die een uitkering van prepensioen of ouderdomspensioen ontvangt;
4. pensioenrichtdatum:
de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt;
5. pensioendatum:
de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer voor het eerst een pensioen-uitkering van het fonds ontvangt;
6. AOW-datum:
de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde 65 jaar wordt of, indien de (gewezen) deelnemer voordien is overleden, 65 jaar geworden zou zijn;
7. gezamenlijke huishouding:
van een gezamenlijke huishouding van de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een ongehuwde persoon is sprake indien:
  - a. een notariële samenlevingsovereenkomst is aangegaan, krachtens welke de partners zich verbonden hebben duurzaam een gezamenlijke huishouding te voeren, onder de verplichting gezamenlijk te voorzien in huisvesting en in elkaars verzorging, mits tussen hen geen bloed- en aanverwantschap in de eerste graad bestaat en er sprake is van niet meer dan een partner; én
  - b. uit inschrijving in het bevolkingsregister blijkt dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met de ongehuwde persoon op een adres woont;
8. partner:
onder partner wordt verstaan:
  - a. de persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd; óf
  - b. indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ongehuwd is, de ongehuwde persoon die als zijn partner is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand; óf
  - c. indien de (gewezen) deelnemer anderszins ongehuwd is, de ongehuwde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de eerste graad, met wie hij een gezamenlijke huishouding voert;
9. ex-partner:
de persoon die partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geweest;
10. nabestaande:
de persoon die op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde diens partner was;

11. kind:
het kind van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het behuwd- en pleegkind dat door hem als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed, een en ander indien en voor zolang dit kind de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt. Indien en voor zolang van het hiervoor bedoelde kind na zijn 21-jarige leeftijd de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding, wordt deze voor dit reglement als kind beschouwd totdat het de leeftijd van 27 jaar bereikt;
12. uitkeringsgerechtigde:
de persoon die een andere uitkering dan prepensioen of ouderdomspensioen ontvangt;
13. belanghebbende:
de deelnemer of gewezen deelnemer en iedere andere persoon, die op enigerlei wijze een aanspraak of recht jegens het fonds heeft;
14. deeltijdfactor:
de verhouding tussen het aantal uren per week dat de werknemer arbeid verricht en de normale wekelijkse arbeidsduur in de tandtechniek, vermenigvuldigd met 100%;
15. pensioengevend loon:
het loon in de zin van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, met uitzondering van:
  - a. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering of de Werkloosheidswet en hierop door de werkgever verstrekte aanvullingen;
  - b. het loon dat betrekking heeft op de periode vanaf de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt;
16. franchise:
een bedrag dat jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar door het bestuur wordt vastgesteld, waarbij:
  - a. indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, het jaarbedrag van de franchise vermenigvuldigd wordt met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen dat de dienstbetrekking heeft geduurd en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar;
  - b. indien in deeltijd gewerkt wordt, de franchise vermenigvuldigd wordt met de deeltijdfactor; de aldus berekende franchise naar beneden wordt afgerond;
17. pensioengrondslag:
het pensioengevend loon verminderd met de voor het loontijdvak overeenkomende franchise;
18. FVP:
de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering te Amsterdam.

Artikel 2   Deelnemerschap

1. *Deelnemer*
Deelnemer is:
  - a. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van de verplichtstelling krachtens artikel 3 van de wet;
  - b. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van een tussen zijn werkgever en het fonds gesloten toelatingsovereenkomst;

- c. de gewezen werknemer indien en zolang zijn deelnemerschap op grond van het tweede lid wordt voortgezet.
Het deelnemerschap vangt op zijn vroegst aan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 20 jaar wordt.
2. *Voortzetting van het deelnemerschap*
Na beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever wordt het deelnemerschap voortgezet:
- a. indien en zolang de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens – al dan niet volledige – arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of vervroegd uittreden;
  - b. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de periode waarin de pensioenopbouw wegens werkloosheid werd voortgezet, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
  - c. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de periode waarin de werkgever krachtens artikel 7:629 BW verplicht was het loon door te betalen, welke loondoorbetalingsplicht eindigde door beëindiging van de dienstbetrekking wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
  - d. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op een dienstbetrekking die beëindigd werd wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid.
2. *Einde van het deelnemerschap*
Het deelnemerschap eindigt op de dag:
- a. direct voorafgaand aan de pensioendatum;
  - b. van het tussentijds, dat wil zeggen vóór de pensioendatum, beëindigen van de dienstbetrekking met een werkgever, tenzij:
    - direct daarop aansluitend een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever wordt aangegaan;
    - het deelnemerschap wordt voortgezet op grond van het tweede lid;
  - c. van het tussentijds eindigen van de overeenkomst als bedoeld in het eerste lid, onder b;
  - d. van het eindigen van de voortzetting van het deelnemerschap op grond van het tweede lid;
  - e. van overlijden van de deelnemer.

Artikel 3   Pensioenuitkeringen

1. *Aanvraag en toekenning van pensioen*
Pensioenen worden door het fonds toegekend en uitgekeerd op schriftelijke aanvraag door of namens de rechthebbende gericht aan de administrateur. Het fonds is bevoegd een pensioen uit eigen beweging toe te kennen indien de aanvraag om pensioen niet is gedaan, maar genoegzaam vaststaat dat recht op uitkering bestaat.
2. *Aanvraag herschikken*
De (gewezen) deelnemer dient een voornemen om het prepensioen eerder of later dan op de pensioenrichtleeftijd te laten ingaan of om het nabestaandenpensioen uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen of om prepensioen en ouderdomspensioen onderling uit te ruilen of om de hoogte van het pensioen te variëren, minimaal zes maanden vóór de pensioendatum aan de administrateur kenbaar te maken. De administrateur informeert de (gewezen) deelnemer over de gevolgen van de voorgenomen keuze voor wat betreft de hoogte van het pensioen. Op basis van deze informatie maakt de (gewezen) deelnemer zijn definitieve keuze bekend aan de administrateur.

3. *Termijnen en inhoudingen*

De uitkeringen vinden – onder aftrek van wettelijke inhoudingen – plaats in maandelijks termijnen, aan het einde van iedere kalendermaand.

In afwijking van het voorgaande kan het fonds bepalen dat een pensioen in halfjaarlijkse of driemaandelijks termijnen wordt uitgekeerd, indien de maandelijks termijnen van het pensioen minder zijn dan een door het fonds bepaald bedrag.

4. *Bewijsstukken*

Bij de aanvraag om pensioen dienen door het fonds nodig geachte stukken en gegevens te worden verstrekt, waaruit het recht op uitkering blijkt. Indien pensioen uitgekeerd wordt aan een in het buitenland wonende rechthebbende, verstrekt deze het fonds periodiek een bewijs van in leven zijn om vast te stellen of het recht op uitkering nog steeds bestaat.

5. *Afkoop van kleine pensioenen*

Pensioenuitkeringen die op het tijdstip van ingang niet meer bedragen dan de wettelijke afkoopgrens, zoals vermeld in – en met inachtneming van – artikel 32, vijfde lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet (per 1 januari 2001 f 701,81 per jaar), worden door het fonds vervangen door een afkoopsom, die wordt uitbetaald aan de rechthebbende.

In het geval de rechthebbende zich in het buitenland heeft gevestigd, geldt voor het hiervoor genoemde bedrag het tweevoudige.

Indien het ouderdomspensioen wordt afgekocht, wordt de daarbij behorende aanspraak op nabestaandenpensioen eveneens afgekocht, met dien verstande dat de afkoopsom terzake van de eventuele aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen wordt uitbetaald aan degene die aanspraak kan maken op het bijzonder nabestaandenpensioen.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt niet afgekocht.

6. *Afkoop bij emigratie*

Aanspraken op pensioen kunnen op verzoek van de rechthebbende vervangen worden door een afkoopsom, indien de rechthebbende zich in het buitenland heeft gevestigd en mits op het tijdstip van afkoop de hoogte van de pensioenaanspraak het tweevoudige van het in het vierde lid genoemde bedrag niet te boven gaat. De afkoopsom wordt uitbetaald aan de rechthebbende.

Indien een aanspraak op ouderdomspensioen wordt afgekocht, wordt de daarbij behorende aanspraak op nabestaandenpensioen eveneens afgekocht, met dien verstande dat de afkoopsom terzake van de eventuele aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen wordt uitbetaald aan degene die aanspraak kan maken op het bijzonder nabestaandenpensioen.

Nog niet ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen dan wel ANW-pensioen hebben geen afkoopwaarde.

7. *Hoogte van de afkoopsom*

De hoogte van de afkoopsom is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioen of pensioenaanspraken worden afgekocht. De afkoopsom, bedoeld in het vijfde en zesde lid, is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopsom wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

8. *Vervallen van niet opgevraagde pensioenuitkeringen*

De uitbetaling van pensioen kan worden opgeschort indien:

- a. het pensioen niet is aangevraagd dan wel de door het fonds nodig geachte stukken en gegevens niet worden verstrekt;
- b. een rechthebbende op pensioen met onbekende bestemming is vertrokken;
- c. de in het buitenland wonende rechthebbende het door het fonds gevraagde bewijs van in leven zijn niet periodiek inzendt.

Indien pensioentermijnen op grond van een van deze situaties gedurende vijf jaren niet zijn opgeëist, kunnen de sedert de opschorting van de uitbetaling verstreken termijnen door het bestuur vervallen worden verklaard, tenzij de rechthebbende ten genoegen van het fonds alsnog aantoont deze niet te hebben kunnen opeisen of het bestuur om andere redenen tot gehele of gedeeltelijke uitkering van het pensioen besluit.

9. *Ten onrechte verstrekte pensioenuitkeringen*
Ten onrechte verstrekte pensioenuitkeringen worden door of namens het fonds teruggevorderd.
10. *Geen recht op toekenning van pensioenen aan nabestaanden of kinderen*
Geen recht op (bijzonder) nabestaandenpensioen, wezenpensioen en/of ANW-pensioen bestaat indien de (ex-)partner of het kind de (gewezen) deelnemer of gepensioneerd van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig was.

Artikel 4   Verplichtingen van aangesloten werkgevers, deelnemers en belanghebbenden

1. *Naleving statuten en reglementen*
Elke aangesloten werkgever en elke deelnemer is verplicht tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit reglement bepaalde.
2. *Aanmelding*
Elke aangesloten werkgever is verplicht de in zijn dienst zijnde werknemers op een door het fonds bepaalde wijze als deelnemers bij het fonds aan te melden zodra de verplichting tot deelneming ontstaat.
3. *Informatieverstrekking door aangesloten werkgevers, deelnemers en belanghebbenden*
Elke aangesloten werkgever, elke deelnemer en elke overige belanghebbende is verplicht aan het fonds, binnen een door het fonds gestelde termijn, alle stukken en gegevens te verstrekken die het fonds nodig acht voor de goede uitvoering van de statuten en van dit reglement.
Elke aangesloten werkgever is verplicht aan een door het fonds aan te wijzen persoon inzage te verlenen van boeken en bescheiden, waarvan de inzage door het fonds nodig wordt geacht voor de goede uitvoering van de statuten en van dit reglement.
Indien een hiervoor omschreven verplichting niet wordt nagekomen, is het fonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en te registreren. Indien gedurende een jaar na bekendmaking niet gereageerd is op door het fonds geregistreerde gegevens, mag het fonds veronderstellen dat deze correct zijn en is het fonds bevoegd eventueel later gemelde wijzigingen niet door te voeren.
4. *Uitsluiten van aansprakelijkheid*
Het fonds aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen die uit een niet, niet juist, niet tijdig of niet volledig nakomen van hiervoor omschreven verplichtingen voortvloeien.

Artikel 5   Informatieverstrekking door het fonds

1. *Informatie aan deelnemers en belanghebbenden*
Het fonds zorgt dat de deelnemers bij toetreding schriftelijk op de hoogte gesteld worden van de inhoud van de geldende statuten en het geldende pensioenreglement van het fonds. Jaarlijks worden de deelnemers schriftelijk van de wijzigingen daarin op de hoogte gesteld. Het fonds stelt de belanghebbenden in staat desgewenst van de geldende statuten en het geldende pensioenreglement kennis te nemen.
2. *Informatie over pensioenaanspraken*
Het fonds verstrekt de volgende informatie over pensioenaanspraken:
  - a. Het fonds verstrekt jaarlijks aan de deelnemers een opgave van de hoogte van het opgebouwde pensioen en het te bereiken reglementaire pensioen.
  - b. Het fonds verstrekt om de vijf jaar aan de gewezen deelnemers een opgave van het opgebouwde pensioen.
  - c. Het fonds verstrekt aan de gewezen deelnemers, na afloop van het kalenderjaar waarin het deelnemerschap is beëindigd, een opgave van de premievrije aanspraken.

- d. Het fonds verstrekt op verzoek aan de deelnemer en de gewezen deelnemer binnen drie maanden een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken. Het fonds kan een vergoeding vragen van de aan de opgave verbonden kosten.
  - e. Het fonds verstrekt aan de ex-partner, bedoeld in artikel 1, onder 8, sub a en b, een opgave van de verkregen premievrije aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen.
3. *Aanspraken en rechten*
Aanspraken en rechten kunnen alleen aan dit reglement worden ontleend.
4. *Opgave aan gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden*
- a. Het fonds informeert de gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden in het begin van elk kalenderjaar over de hoogte van de maandelijkse pensioenuitkering die voor dat jaar geldt.
  - b. Het fonds verstrekt na afloop van elk kalenderjaar een jaaroverzicht betreffende de in dat kalenderjaar verrichte pensioenuitkeringen en inhoudingen.

Artikel 6   Klachtenbehandeling

1. *Klachtenregeling*
Een deelnemer of een andere belanghebbende heeft het recht bij de administrateur een klacht in te dienen over de uitvoering van dit reglement. De klacht kan zowel mondeling als schriftelijk worden ingediend. De klacht bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt.
2. *Behandeling van de klacht*
De klacht wordt als volgt afgehandeld:
- a. De administrateur stuurt binnen twee werkdagen na de dag van ontvangst van de klacht aan klager een schriftelijke bevestiging van ontvangst van de klacht, tenzij de klacht binnen een week afgehandeld kan worden. De ontvangstbevestiging bevat een beschrijving van de te volgen procedure en de te verwachten behandelingsduur.
  - b. De klacht dient binnen veertien dagen na de dag van ontvangst te zijn afgehandeld. Indien de klacht niet binnen deze termijn kan worden afgehandeld, deelt de administrateur dit vóór het einde van die termijn schriftelijk aan klager mee, waarbij een nieuwe afhandelingstermijn vermeld wordt.
  - c. Klager kan zich ter behartiging van zijn belangen laten vertegenwoordigen door een raadsman.
  - d. Klager wordt in de gelegenheid gesteld zijn standpunt nader toe te lichten, indien dit noodzakelijk is voor de goede afhandeling van zijn klacht.
  - e. Klager heeft recht op inzage in het klachtdossier overeenkomstig het privacy reglement van de administrateur, dat overigens ten aanzien van de klachtenprocedure onverkort van toepassing is.
  - f. Het oordeel over de klacht dient gebaseerd te zijn op een toereikend onderzoek en op voor klager kenbare feiten en stukken.
  - g. De beslissing dient te berusten op een deugdelijke motivering en dient op alle onderdelen van de klacht in te gaan. De beslissing bevat een oordeel over de vraag of de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt voldoende zorgvuldig jegens klager is geweest.
  - h. Indien na een gedegen onderzoek vastgesteld wordt, dat het niet mogelijk is de ware toedracht met zodanige zekerheid te achterhalen dat daarop een oordeel gebaseerd kan worden, kan het geven van een oordeel achterwege blijven.
  - i. De beslissing op de klacht wordt schriftelijk aan klager meegedeeld, tenzij klager heeft aangegeven daarop geen prijs te stellen.

3. *Beroep op het bestuur*

Indien klager het niet eens is met de beslissing van de administrateur, heeft klager het recht in beroep te gaan bij het bestuur. Dit wordt bij de beslissing op de klacht aan klager meegedeeld. Klager kan binnen veertien dagen nadat hij over de beslissing op de klacht is geïnformeerd, schriftelijk of mondeling verzoeken de klacht aan het bestuur voor te leggen. Dit verzoek bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de redenen waarom naar het oordeel van klager de beslissing op de klacht niet in stand kan blijven. Het bestuur geeft een oordeel over de vraag of de beslissing op de klacht in redelijkheid genomen had kunnen worden.

4. *Beroep op de Ombudsman Pensioenen*

Indien het bestuur de beslissing van de administrateur bevestigt, heeft klager het recht een beroep te doen op de Ombudsman Pensioenen. Dit wordt bij de beslissing van het bestuur aan klager meegedeeld. De klacht wordt als volgt afgehandeld:

- a. De Ombudsman neemt klachten of geschillen in behandeling, die betrekking hebben op de uitvoering van dit reglement.
- b. De Ombudsman neemt een klacht of geschil niet in behandeling indien:
  - klager geen gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de administrateur, dan wel klager, indien hij het niet eens is met de beslissing van de administrateur, niet in beroep is gegaan bij het bestuur;
  - hem bekend is dat deze in handen van een advocaat is gesteld of aan het oordeel van de rechter is onderworpen.
- c. Klachten of geschillen kunnen zowel schriftelijk als mondeling aan de Ombudsman worden voorgelegd.
- d. De Ombudsman kan te allen tijde deskundigen raadplegen bij de behandeling van bij hem ingediende klachten of geschillen.
- e. De Ombudsman handelt een klacht of geschil af door het geven van een schriftelijk advies dat hij uitsluitend aan klager en het bestuur ter kennis brengt.
- f. Indien het bestuur besluit het advies van de Ombudsman niet op te volgen, stelt het fonds klager daarvan schriftelijk en gemotiveerd in kennis. Voorts doet de Ombudsman daarvan mededeling aan de voorzitter van het bestuur van de Vereniging van Bedrijfstaking-pensioenfondsen onder overlegging van het uitgebrachte advies.

HOOFDSTUK II   PENSIOENAANSPRAKEN

Artikel 7   Opsomming pensioenaanspraken

De deelnemer heeft – indien en voor zover de daartoe verschuldigde premies aan het fonds zijn betaald – aanspraak op:

- a. een tijdelijk prepensioen ten behoeve van zichzelf;
- b. een levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van zichzelf;
- c. een levenslang nabestaandenpensioen ten behoeve van zijn partner;
- d. een levenslang bijzonder nabestaandenpensioen ten behoeve van de ex-partner met wie de deelnemer gehuwd is geweest of die geregistreerd partner van de deelnemer is geweest;
- e. een tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van zijn kind of kinderen;
- f. een tijdelijk arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van zichzelf;
- g. een tijdelijk ANW-pensioen ten behoeve van zijn partner.

Artikel 8   Prepensioen

1.   *Uitkeringsperiode*

Het prepensioen gaat in op

- de pensioenrichtdatum, óf
- de eerdere of latere datum naar keuze van de (gewezen) deelnemer overeenkomstig het bepaalde in artikel 30

en eindigt op

- de dag direct voorafgaand aan de AOW-datum, óf
- de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt, indien hij vóór de AOW-datum komt te overlijden.

2.   *Hoogte van het prepensioen*

Het jaarlijks prepensioen bedraagt voor elk opbouwjaar 2,25% van het pensioengevend loon over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum bedraagt het jaarlijks prepensioen 2,25% van de som van de pensioengevende lonen, die tijdens het deelnemerschap hebben gegolden.

3.   *Aanvullend prepensioen*

Degene die op 31 december 2000 deelnemer is, krijgt voor ieder jaar dat hij nog deelnemer is tot de pensioendatum doch uiterlijk tot de pensioenrichtdatum, een aanvullend prepensioen, dat vastgesteld wordt door toepassing van de volgende formule: gemiste prepensioenopbouwperiode gedeeld door prepensioenopbouwperiode maal prepensioen over laatste periode. Hierbij wordt verstaan onder:

- a. gemiste prepensioenopbouwperiode: de periode gelegen tussen de 20-jarige leeftijd en 1 januari 2001, afgerond in gehele kalendermaanden;
- b. prepensioenopbouwperiode: de periode tussen 31 december 2000 en de 60-jarige leeftijd, afgerond in gehele kalendermaanden;
- c. prepensioen over laatste periode: het gemiddeld op jaarbasis herleide prepensioen dat opgebouwd zou zijn over de jaren 1998 tot en met 2000 indien de prepensioenregeling ingevoerd zou zijn op 1 januari 1998.

4.   *Geen aanspraak*

Over perioden van voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of vervroegd uittreden, bestaat geen aanspraak op (aanvullend) prepensioen.

Artikel 9   Ouderdomspensioen

1.   *Uitkeringsperiode*

Het ouderdomspensioen gaat in op

- de AOW-datum

en eindigt op

- de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

2.   *Hoogte van het ouderdomspensioen*

Het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk opbouwjaar 2% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum bedraagt het jaarlijks ouderdomspensioen 2% van de som van de pensioengrondslagen, die tijdens het deelnemerschap hebben gegolden.

3.   *Aanvullend ouderdomspensioen*

Degene die op 31 december 2000 deelnemer is, krijgt voor ieder jaar dat hij nog deelnemer is tot de pensioendatum doch uiterlijk tot de pensioenrichtdatum, een aanvullend ouderdomspensioen, dat vastgesteld wordt door toepassing van de volgende formule:

gemiste ouderdomspensioenopbouwperiode gedeeld door ouderdomspensioenopbouwperiode maal ouderdomspensioen over laatste periode. Hierbij wordt verstaan onder:

- a. gemiste ouderdomspensioenopbouwperiode: vijf jaar;
  - b. ouderdomspensioenopbouwperiode: de periode tussen 31 december 2000 en de 60-jarige leeftijd, afgerond in gehele kalendermaanden;
  - c. ouderdomspensioen over laatste periode: het gemiddeld op jaarbasis herleide ouderdomspensioen opgebouwd over de jaren 1998 tot en met 2000.
4. *Geen aanspraak*
Over perioden van voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of vervroegd uittreden, bestaat geen aanspraak op aanvullend ouderdomspensioen.

Artikel 10 Nabestaandenpensioen

1. *Uitkeringsperiode*
Het nabestaandenpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdten eindigt op
  - de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.
2. *Hoogte van het nabestaandenpensioen*
Het jaarlijks nabestaandenpensioen bedraagt voor elk opbouwjaar 1,4% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar.
  - a. Indien een gepensioneerde of een gewezen deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks nabestaandenpensioen op de ingangsdatum 1,4% van de som van de pensioengrondslagen, die tijdens het deelnemerschap hebben gegolden.
  - b. Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks nabestaandenpensioen op de ingangsdatum het tot de dag van overlijden opgebouwde nabestaandenpensioen, vermeerderd met het nabestaandenpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioenrichtdatum zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar vóór het overlijden.
3. *Aanvullend nabestaandenpensioen*
Degene die op 31 december 2000 deelnemer is, krijgt voor ieder jaar dat hij nog deelnemer is tot de pensioendatum doch uiterlijk tot de pensioenrichtdatum, een aanvullend nabestaandenpensioen, dat vastgesteld wordt door toepassing van de volgende formule: gemiste nabestaandenpensioenopbouwperiode gedeeld door nabestaandenpensioenopbouwperiode maal nabestaandenpensioen over laatste periode. Hierbij wordt verstaan onder:
  - a. gemiste nabestaandenpensioenopbouwperiode: vijf jaar;
  - b. nabestaandenpensioenopbouwperiode: de periode tussen 31 december 2000 en de 60-jarige leeftijd, afgerond in gehele kalendermaanden;
  - c. nabestaandenpensioen over laatste periode: het gemiddeld op jaarbasis herleide nabestaandenpensioen opgebouwd over de jaren 1998 tot en met 2000.
4. *Geen aanspraak*
Over perioden van voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of vervroegd uittreden, bestaat geen aanspraak op aanvullend nabestaandenpensioen.
5. *Bijzonder nabestaandenpensioen*
Indien een (gewezen) deelnemer of een gepensioneerde met een andere partner dan de nabestaande gehuwd is geweest dan wel met een ander een geregistreerd partnerschap heeft gehad, wordt het nabestaandenpensioen ten behoeve van zijn nabestaande verminderd met het bijzonder nabestaandenpensioen als bedoeld in artikel 26.

6. *Overlijden vóór 20 jaar*

De nabestaande van de werknemer die is overleden vóór de 20-jarige leeftijd, heeft recht op nabestaandenpensioen, mits betrokken werknemer bij het bereiken van de 20-jarige leeftijd deelnemer zou zijn geworden indien hij niet was overleden.

Het jaarlijks nabestaandenpensioen bedraagt in dit geval het nabestaandenpensioen dat opgebouwd had kunnen worden, indien de betrokken werknemer niet was overleden en hij van de 20-jarige tot de 60-jarige leeftijd zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar vóór het overlijden

7. *FVP-bijdrage*

Indien door het FVP in verband met het overlijden van een werkloos geworden gewezen deelnemer een bijdrage voor de inkoop van een nabestaandenpensioen verstrekt wordt, wordt de met deze inkoop som overeenkomende pensioengrondslag mede in aanmerking genomen bij het vaststellen van de hoogte van het nabestaandenpensioen.

8. *Geen recht op nabestaandenpensioen*

Geen recht op (aanvullend) nabestaandenpensioen bestaat indien het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding eerst na de pensioendatum is aangegaan.

Artikel 11   Wezenpensioen

1. *Uitkeringsperiode*

Het wezenpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt

en eindigt op de laatste dag van de maand waarin het kind

- overlijdt, óf
- de 21-jarige leeftijd bereikt, óf
- de 27-jarige leeftijd bereikt, óf
- de eerdere datum waarop niet meer aan de omschrijving van kind wordt voldaan.

2. *Hoogte van het wezenpensioen*

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 20% van het jaarlijks nabestaandenpensioen, inclusief een eventueel aanvullend nabestaandenpensioen, zonder een eventuele vermindering met het bijzonder nabestaandenpensioen op grond van artikel 10, vijfde lid.

Indien vóór ingang van het wezenpensioen het nabestaandenpensioen is vervallen op grond van artikel 27, vijfde lid, of artikel 31, wordt voor de vaststelling van het wezenpensioen uitgegaan van het nabestaandenpensioen, dat gegolden zou hebben als het nabestaandenpensioen niet vervallen zou zijn.

3. *Maximering wezenpensioen*

Indien en zolang het aantal kinderen dat recht heeft op wezenpensioen groter is dan vijf, wordt elk van de wezenpensioenen met eenzelfde gedeelte verlaagd, zodat het totale wezenpensioen gelijk is aan het jaarlijks nabestaandenpensioen, bedoeld in het tweede lid.

4. *Volle wezen*

Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste van de maand, volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt. In dit verband wordt mede onder ouder verstaan degene die op het moment van zijn overlijden een behuwd- of pleegkind als eigen kind onderhield en opvoedde. Het wezenpensioen wordt maximaal eenmaal verdubbeld, en wel indien twee ouders overleden zijn.

5. *Overlijden vóór 20 jaar*

Het kind van de werknemer die is overleden vóór de 20-jarige leeftijd, heeft recht op wezenpensioen, mits betrokken werknemer bij het bereiken van de 20-jarige leeftijd deelnemer zou zijn geworden indien hij niet was overleden. Voor de berekening van het jaarlijks wezenpensioen is artikel 10, zesde lid van overeenkomstige toepassing.

6. *Geen recht op wezenpensioen*

Geen recht op wezenpensioen bestaat indien een kind eerst na de pensioendatum aan de in dit reglement gehanteerde omschrijving van kind voldoet.

Artikel 12   Tijdsevenredige aanspraken

De opbouw en de financiering van de pensioenaanspraken vinden gedurende het deelnemerschap ten minste evenredig in de tijd plaats.

HOOFDSTUK III   BIJZONDERE PENSIOENAANSPRAKEN

Artikel 13   Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. *Voorwaarden*

De deelnemer die in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) volgens een dagloon dat hoger is dan het voor betrokkene geldende wettelijk minimumloon per dag, heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen indien hij in aanmerking komt voor een vervolguitkering krachtens de WAO.

2. *Uitkeringsperiode*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op

- de dag waarop de vervolguitkering krachtens de WAO ingaat en eindigt op
- de laatste dag waarop de vervolguitkering krachtens de WAO wordt verleend, óf
- de dag direct voorafgaand aan de AOW-datum, óf
- de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin de uitkeringsgerechtigde overlijdt, indien hij vóór de AOW-datum komt te overlijden.

3. *Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer bedraagt per dag het verschil tussen enerzijds 70% van 100/108ste maal het dagloon krachtens de WAO zoals dit geldt op de eerste WAO-dag en anderzijds de vervolguitkering die wordt verleend op de eerste dag waarover recht op vervolguitkering bestaat.

Het hiervoor bedoelde dagloon wordt gemaximeerd op de wijze als bedoeld in artikel 9, eerste lid, tweede volzin, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt een evenredige uitkering verleend, in die zin dat het percentage van 70 vervangen wordt bij een arbeidsongeschiktheid van:

- 15 - 25% door 14
- 25 - 35% door 21
- 35 - 45% door 29
- 45 - 55% door 35
- 55 - 65% door 42
- 65 - 80% door 50,75

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vermeerderd met het percentage van de vakantieuitkering volgens de WAO.

Indien de WAO-uitkering op de in artikel 44 van de WAO genoemde wijze wordt uitbetaald, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen op overeenkomstige wijze uitbetaald.

4. *Tussentijdse wijzigingen*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt verhoogd of verlaagd met ingang van de dag waarop de vervolguitkering wordt herzien terzake van verlaging respectievelijk van toeneming van de arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt alsdan vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in het derde lid.

5. *Arbeidsongeschiktheid vóór 20 jaar*

Het bepaalde in dit artikel geldt eveneens voor de werknemer die aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden voldoet vóór de 20-jarige leeftijd.

6. *Overlijdensuitkering*

Indien de uitkeringsgerechtigde vóór de AOW-datum overlijdt, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zover niet reeds uitbetaald, tot en met de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, uitbetaald

a. aan de nabestaande, óf

b. aan de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen, indien er geen nabestaande is, óf

c. aan degene ten aanzien van wie de overledene grotendeels in de kosten van het bestaan voorzag en met wie hij in gezinsverband leefde, indien er geen nabestaande is en geen minderjarige wettige of natuurlijke kinderen.

Bij toepassing van het bepaalde in dit lid bedraagt het pensioen, indien de overledene voor 80% of meer arbeidsongeschikt was, met ingang van de dag na het overlijden 100/70ste van het op het dag van overlijden geldende pensioen.

Artikel 14 ANW-pensioen

1. *Voorwaarden*

De nabestaande van een deelnemer heeft in aanvulling op het nabestaandenpensioen recht op ANW-pensioen, indien hij geboren is in of na 1950 én:

a. geen ongehuwd kind onder de 18 jaar heeft dat tot zijn huishouden behoort, óf

b. niet arbeidsongeschikt is voor ten minste 45%.

2. *Uitkeringsperiode*

Het ANW-pensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt, óf

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt, óf

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin geen ongehuwd kind onder de 18 jaar meer tot het huishouden van de nabestaande behoort

en eindigt op

- de dag direct voorafgaand aan de 65-jarige leeftijd van de nabestaande, óf

- de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt, indien hij vóór de 65-jarige leeftijd komt te overlijden.

3. *Hoogte van het ANW-pensioen*

Indien de overleden deelnemer laatstelijk op de normale wekelijkse arbeidsduur in de tand-techniek werkzaam was, bedraagt het jaarlijks ANW-pensioen f 15.000,--. Indien hij op een minder aantal uren werkzaam was, wordt dit bedrag verlaagd op basis van de voor hem geldende deeltijdfactor.

4. *Overlijden vóór 20 jaar*

De nabestaande van de werknemer die is overleden vóór de 20-jarige leeftijd, heeft recht op ANW-pensioen, mits betrokken werknemer bij het bereiken van de 20-jarige leeftijd deelnemer zou zijn geworden indien hij niet was overleden.

HOOFDSTUK IV BEËINDIGING EN/OF VOORTZETTING VAN DE PENSIOENOPBOUW

Artikel 15 Tussentijdse beëindiging

1. *Premievrije aanspraken*

Indien het deelnemerschap vóór de AOW-datum eindigt, anders dan door overlijden of pensionering, krijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op een tijdsevenredig:

- prepensioen;
- ouderdomspensioen;
- nabestaandenpensioen; en
- wezenpensioen.

2. *Hoogte van de aanspraken*

De tijdsevenredige aanspraken worden berekend op basis van de verstreken periode tussen de aanvang en de beëindiging van de deelneming.

Artikel 16 Vrijwillige voortzetting

1. *Voorwaarden*

Indien het deelnemerschap eindigt vóór de AOW-datum, anders dan door overlijden of pensionering, is het fonds bevoegd op verzoek van de gewezen deelnemer toe te staan, dat deze de pensioenopbouw vrijwillig voortzet. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. het verzoek moet zijn gedaan binnen 30 dagen na het einde van het deelnemerschap;
- b. de voortzetting geldt voor een periode van maximaal drie jaar;
- c. de premie wordt afgedragen via de werkgever van degene die vrijwillig voortzet;
- d. de pensioengrondslag wordt gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in het kalenderjaar voorafgaand aan de voortzetting van het deelnemerschap. Deze pensioengrondslag wordt ieder jaar geïndexeerd op grond van het CBS- indexcijfer van de CAO-lonen, inclusief bijzonder beloningen, van de particuliere bedrijven;
- e. de premie terzake van het voortgezette deelnemerschap wordt aan het fonds voldaan op de wijze, in de termijnen en op de tijdstippen zoals door het fonds bepaald.

2. *Beëindiging van de voortzetting*

De vrijwillige voortzetting eindigt:

- a. door het verstrijken van de maximale periode van drie jaar;
- b. door opzegging door de deelnemer, zijn werkgever of het fonds bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van drie maanden;
- c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het fonds te bepalen tijdstip;
- d. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in enig ander bedrijfstakpensioenfonds hetzij ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder b, door het bestuur als deelnemers worden aangemerkt;
- e. op de dag direct voorafgaand aan de pensioendatum;
- f. op de dag van overlijden van de deelnemer.

Artikel 17 Voortzetting bij arbeidsongeschiktheid

1. *Voortzetting van de pensioenopbouw*

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) naar een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie voor dat deel aan het fonds verschuldigd is, voor:

- ouderdomspensioen;
- nabestaandenpensioen; en
- wezenpensioen.

2. *Basis voor de premievrije voortzetting*

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar waarin de eerste dag gelegen is waarover WAO-uitkering wordt verleend, te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar en waarvan de noemer gelijk is aan het in dat kalenderjaar gelegen aantal kalenderdagen vóór de eerste dag waarover WAO-uitkering wordt verleend.

3. *Hoogte van de premievrije aanspraken*

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 25-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WAO-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het betreffende kalenderjaar.

4. *Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid*

Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag overeenkomend met het loon verdiend bij die werkgever in het kalenderjaar waarin de dag gelegen is waarop de WAO-uitkering wordt herzien, te herleiden tot een pensioengrondslag van een geheel kalenderjaar.

Indien de WAO-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming of afnemning van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming of afnemning leidt tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt herzien. Indien de arbeidsongeschiktheid is geëindigd of is gedaald beneden 25%, wordt de premievrije voortzetting beëindigd met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt ingetrokken respectievelijk herzien.

5. *Premievrije voortzetting na werkloosheid*

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor de deelnemer die recht heeft op een premiebijdrage van het FVP, ziek wordt en vervolgens in aanmerking komt voor een WAO-uitkering naar een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer, gedurende de periode waarin hij een uitkering krachtens de Ziektewet (ZW) ontvangt.

Bij toepassing van dit lid wordt de pensioengrondslag voor bedoelde periode vastgesteld, door de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar waarin de eerste dag gelegen is waarover ZW-uitkering wordt verleend, te herleiden tot een pensioengrondslag van een geheel kalenderjaar en deze laatste pensioengrondslag te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover ZW-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

6. *Nadere voorwaarden*

Het bepaalde in dit artikel is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. reeds arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was op het tijdstip, waarop zijn deelnemerschap laatstelijk aanving. Indien de deelnemer op dat tijdstip gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WAO-uitkering tijdens het deelnemerschap wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;

- b. niet binnen een jaar na ingang van de WAO-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel;
  - c. niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het fonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.
- Het bestuur is bevoegd de premievrije pensioenopbouw met ingang van een door haar te bepalen datum toe te kennen, indien niet binnen de onder b genoemde termijn een verzoek tot toepassing van dit artikel is ontvangen.

Artikel 18 Voortzetting bij werkloosheid

1. Voortzetting van de pensioenopbouw

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet (WW), wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het fonds verschuldigd is, voor:

- ouderdomspensioen;
- nabestaandenpensioen; en
- wezenpensioen.

2. Basis voor de premievrije voortzetting

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar waarin de eerste dag gelegen is waarover WW-uitkering wordt verleend, te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar en waarvan de noemer gelijk is aan het in dat kalenderjaar gelegen aantal kalenderdagen vóór de eerste dag waarover WW-uitkering wordt verleend.

3. Hoogte van de premievrije aanspraken

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met het werkloosheidspercentage, waaronder verstaan wordt het percentage dat de verhouding tussen de mate van werkloosheid en het pensioengevend loon vóór de eerste WW-dag weergeeft. Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WW-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. FVP-aanspraak

Indien recht bestaat op een premiebijdrage van het FVP, geldt de premievrije voortzetting slechts in zoverre de premiebijdrage van het FVP onvoldoende is om de pensioenopbouw voort te zetten zoals aangegeven in het tweede en derde lid. Betrokkene is verplicht de premiebijdrage bij het FVP aan te vragen en het FVP de gegevens te verstrekken die het FVP nodig acht voor de beoordeling van de aanvraag. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid geldt niet, indien recht bestaat op een bijdrage van het FVP voor de inkoop van een nabestaandenpensioen.

5. Nadere voorwaarden

Het bepaalde in dit artikel is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer niet binnen een jaar na ingang van de WW-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel. Indien recht bestaat op een premiebijdrage van het FVP, wordt de hiermee overeenkomende pensioenaanspraak alleen verleend, voor zover de premiebijdrage van het FVP - die gelijk is aan de door het FVP berekende actuariële premie - door het fonds is ontvangen.

Artikel 19 Voortzetting bij VUT

1. Voorwaarden

Gedurende de periode waarin de deelnemer een uitkering ontvangt van de Stichting Vervroegd Uittreden Tandtechniek (VUT) wordt de pensioenopbouw voortgezet voor:

- ouderdomspensioen;
- nabestaandenpensioen; en
- wezenpensioen.

2. Pensioengrondslag

Als pensioengrondslag over de in het eerste lid bedoelde periode geldt de voor de VUT-uitkering vastgestelde uitkeringsbasis, verminderd met de van toepassing zijnde franchise.

De pensioengrondslag zal worden gewijzigd indien en voor zover de VUT-uitkering wordt verhoogd dan wel de franchise wordt gewijzigd.

HOOFDSTUK V VERLOF

Artikel 20 Opbouw van aanspraken tijdens verlof

1. Voortzetting van pensioenopbouw tijdens verlof

De deelnemer die verlof heeft opgenomen zonder behoud van loon, heeft de mogelijkheid om de pensioenopbouw over de verlofperiode voort te zetten indien tijdens deze periode de dienstbetrekking heeft voortgeduurd, daaronder begrepen perioden van - al dan niet in deeltijd - :

- a. ouderschapsverlof als bedoeld in artikel 644 van boek 7 van het BW;
  - b. sabbatsverlof gedurende ten hoogste twaalf maanden;
  - c. studieverlof ter zake van opleiding of studie voor een beroep als bedoeld in artikel 46, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964;
  - d. verlof als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering loopbaanonderbreking gedurende ten hoogste zes maanden;
- met dien verstande dat de pensioenopbouw wordt gerelateerd aan de omvang van het dienstverband en de omvang van het verlof.

2. Pensioengrondslag

Indien de pensioenopbouw op grond van het eerste lid geheel of gedeeltelijk wordt voortgezet, geldt als pensioengrondslag het verschil tussen de pensioengrondslag die gold vóór en de pensioengrondslag die geldt vanaf het opnemen van het verlof.

Artikel 21 Premies tijdens verlof

Indien een deelnemer ervoor kiest om de pensioenopbouw op grond van artikel 20 voort te zetten, vindt deze plaats indien en voor zover de in artikel 36, eerste lid, onder a tot en met c, bedoelde premies (zowel het werkgevers- als het werknemersdeel) aan het fonds zijn voldaan.

Artikel 22 Risicodekking tijdens verlof

Ook indien de deelnemer ervoor gekozen heeft om de pensioenopbouw over de verlofperiode niet voort te zetten, blijft het risico van overlijden en arbeidsongeschiktheid tijdens het verlof gedekt op basis van de pensioengrondslag die gold vóór het opnemen van het verlof.

HOOFDSTUK VI WAARDE-OVERDRACHT

Artikel 23 Inkomende individuele waarde-overdracht

1. *Recht op inkomende waarde-overdracht*
Een deelnemer die voorafgaand aan zijn deelnemerschap bij het fonds elders premievrije aanspraken heeft verworven, heeft recht op waarde-overdracht naar het fonds, indien de beëindiging van het voorafgaand deelnemerschap en de aanvang van het deelnemerschap bij het fonds niet meer dan twaalf maanden vóór het indienen van het verzoek tot waarde-overdracht hebben plaatsgevonden.
2. *Waarde-overdracht bij wisseling van dienstbetrekking in het verleden*
Een deelnemer die voorafgaand aan zijn deelnemerschap bij het fonds elders vóór 8 juli 1994 premievrije aanspraken heeft verworven, heeft recht op waarde-overdracht naar het fonds, indien de overdragende pensioenuitvoerder is aangesloten bij Het Pluscircuit.
3. *Voorwaarden*
De waarde-overdracht vindt plaats onder de voorwaarden dat:
  - a. de afkoopsom terzake van de elders verworven premievrije aanspraken wordt aangewend voor de inkoop van aanspraken op pensioen bij het fonds;
  - b. de afkoopsom rechtstreeks wordt overgedragen aan het fonds.
4. *Reken- en procedureregels*
Op de waarde-overdracht als bedoeld in het eerste lid, zijn de reken- en procedureregels, zoals vastgelegd in het Besluit reken- en procedureregels recht op waarde-overdracht, van toepassing. In zoverre in afwijking van het voorgaande
  - a. past het fonds, indien de overdragende pensioenuitvoerder evenals het fonds is aangesloten bij Het Circuit, de reken- en procedureregels van Het Circuit toe;
  - b. geschiedt waarde-overdracht als bedoeld in het tweede lid volgens de voorwaarden van Het Pluscircuit.

Artikel 24 Uitgaande individuele waarde-overdracht

1. *Recht op uitgaande waarde-overdracht*
Een gewezen deelnemer die na beëindiging van zijn deelnemerschap elders in een pensioen-voorziening is opgenomen, heeft recht op waarde-overdracht naar de nieuwe pensioenuitvoerder, indien de beëindiging van het deelnemerschap bij het fonds en de aanvang van het deelnemerschap bij de nieuwe pensioenuitvoerder niet meer dan twaalf maanden vóór het indienen van het verzoek tot waarde-overdracht hebben plaatsgevonden.
2. *Waarde-overdracht bij wisseling van dienstbetrekking in het verleden*
Een gewezen deelnemer die vóór 8 juli 1994 na beëindiging van zijn deelnemerschap elders in een pensioen-voorziening is opgenomen, heeft recht op waarde-overdracht naar de nieuwe pensioenuitvoerder, indien de overnemende pensioenuitvoerder is aangesloten bij Het Pluscircuit.
3. *Voorwaarden*
De waarde-overdracht vindt plaats onder de voorwaarden dat:
  - a. de afkoopsom terzake van de premievrije aanspraken bij het fonds wordt aangewend voor de inkoop van aanspraken op pensioen bij de pensioenuitvoerder van de onderneming waaraan hij verbonden is;
  - b. de afkoopsom rechtstreeks wordt overgedragen aan die pensioenuitvoerder;
  - c. de PVK toezicht houdt op die pensioenuitvoerder.Het bepaalde in het vierde lid van artikel 23 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25   Vrijwillige waarde-overdracht

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 24, is het fonds bevoegd mee te werken aan waarde-overdracht van premievrije aanspraken indien:

- a. de afkoopsom terzake van de over te dragen premievrije aanspraken wordt aangewend voor inkoop van aanspraken op pensioen bij het fonds of de pensioenuitvoerder van de onderneming waaraan hij verbonden is;
- b. de afkoopsom rechtstreeks wordt overgedragen aan het fonds of die pensioenuitvoerder;
- c. de PVK toezicht houdt op die pensioenuitvoerder.
- d. het voornemen tot waarde-overdracht uiterlijk drie maanden vóór de beoogde datum van overdracht schriftelijk wordt gemeld aan de PVK in die gevallen waarin er sprake is van collectieve waarde-overdracht en de PVK binnen die periode niet van eventuele bezwaren heeft doen blijken;
- e. met de pensioenbelangen van de (ex-)partner op redelijke wijze rekening is gehouden;
- f. de actuariële waarde van de pensioenaanspraken na de overdracht ten minste gelijk is aan de op dezelfde gronden berekende actuariële waarde van de pensioenaanspraken vóór de overdracht.

HOOFDSTUK VII   SCHEIDING

Artikel 26   Bijzonder nabestaandenpensioen

1. *Aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen*
De ex-partner, bedoeld in artikel 1, onder 8, sub a en b, heeft aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen indien:
  - het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of is ontbonden na scheiding van tafel en bed, óf
  - het geregistreerd partnerschap is geëindigd met wederzijds goedvinden dan wel is ontbonden.
2. *Uitkeringsperiode*
Het bijzonder nabestaandenpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en eindigt op
  - de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.
3. *Hoogte van het bijzonder nabestaandenpensioen*
Het bijzonder nabestaandenpensioen is gelijk aan de tijdsevenredige aanspraak op nabestaandenpensioen, inclusief een eventueel aanvullend nabestaandenpensioen, op de dag van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van
  - het vonnis van echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, óf
  - de verklaring dan wel de rechterlijke uitspraak van het met wederzijds goedvinden eindigen respectievelijk van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap.In geval aanspraak op een bijzonder nabestaandenpensioen bestaat voor twee of meer ex-partners, wordt het bijzonder nabestaandenpensioen voor de tweede of volgende ex-partner verminderd met de reeds toegekende aanspraak dan wel aanspraken op bijzonder nabestaandenpensioen.

4. *Afwijkende regeling*

Er bestaat geen aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen, indien de man en de vrouw bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden anders overeenkomen. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Artikel 27   Verevening van pensioen

1. *Pensioenverevening*

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding, heeft de ex-partner overeenkomstig dit artikel recht op pensioenverevening, tenzij de partners de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden. Op de pensioenverevening is het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding overigens onverminderd van toepassing.

2. *Recht op uitbetaling van prepensioen en ouderdomspensioen*

De ex-partner heeft jegens het fonds een recht op uitbetaling van een deel van het prepensioen en het ouderdomspensioen, mits binnen twee jaar na de inschrijving, bedoeld in artikel 26, derde lid, het fonds is geïnformeerd door een van beide partners door middel van een formulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bekend is gemaakt in de Staatscourant.

Een recht op uitbetaling jegens het fonds sluit een recht op uitbetaling jegens de tot verevening verplichte partner uit.

3. *Uitbetaling*

Het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner, bedraagt de helft van het pensioen dat zou moeten worden uitbetaald indien:

- a. de tot verevening verplichte partner uitsluitend gedurende de deelnemingsjaren tussen de aanvang van het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap zou hebben deelgenomen; én
- b. hij op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deelnemerschap beëindigd zou hebben.

Indien het pensioen na ingang daarvan wordt verhoogd, wordt het bedrag dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner evenredig verhoogd.

Een pensioen wordt niet verevend, indien op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deel van dat pensioen, waarop recht op uitbetaling ontstaat, gelijk aan of lager is dan het in artikel 3, vijfde lid, bedoelde bedrag.

4. *Afwijkende verdeling*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners, in afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, overeenkomen, dat het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner, bepaald wordt op een door hen te kiezen vast percentage, dan wel dat de in het derde lid, onder a, bepaalde periode gewijzigd wordt. Het door de partners overeen te komen deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner, kan niet worden bepaald op een percentage dat op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap resulteert in een pensioenaanspraak gelijk aan of lager dan het in artikel 3, vijfde lid, bedoelde bedrag.

5. *Eigen recht op prepensioen en ouderdomspensioen*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners in geval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding overeenkomen, dat het tweede lid buiten toepassing blijft en dat de partner die anders een recht op uitbetaling van prepensioen en ouderdomspensioen zou hebben verkregen, in de plaats van dat recht én zijn aanspraak op nabestaandenpensioen jegens het fonds een eigen recht op prepensioen en ouderdomspensioen verkrijgt. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht dat het instemt met bedoelde omzetting.

6. *Kosten*

Indien de partners omzetting van een deel van de aanspraak op prepensioen en ouderdomspensioen én de aanspraak op nabestaandenpensioen zijn overeengekomen, zoals bedoeld in het vijfde lid, wordt een bedrag van f 250,— aan kosten in rekening gebracht. In dat geval kan tevens een gezondheidsverklaring verlangd worden.

HOOFDSTUK VIII INDEXATIE

Artikel 28 Voorwaarden

Het bestuur is bevoegd, voor zover de middelen van het fonds dit toelaten, na ingewonnen advies van de actuaire, na een verhoging van het CBS-indexcijfer de vóór die verhoging ingegane pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken te verhogen door middel van onvoorwaardelijke of, van jaar tot jaar vast te stellen, voorwaardelijke toeslagen. Hierbij wordt verstaan onder CBS-indexcijfer: het CBS-indexcijfer van de CAO-lonen, inclusief bijzondere beloningen, van de particuliere bedrijven.

Artikel 29 Wijze van indexeren

Ieder jaar op 1 oktober wordt een toeslag gegeven op:

- a. de ingegane pensioenen van degenen die op 31 december van het laatste kalenderjaar een periodieke pensioenuitkering van het fonds ontvingen;
- b. de pensioenaanspraken, vermeerderd met de eerder toegekende toeslagen, van degenen die op 31 december van het laatste kalenderjaar deelnemer of gewezen deelnemer waren.

De opgebouwde aanspraken op bijzonder nabestaandenpensioen en verevend prepensioen en ouderdomspensioen worden op dezelfde wijze verhoogd.

HOOFDSTUK IX HERSCHIKKEN

Artikel 30 Vervroegen of uitstellen van prepensioen

1. *Keuze om de ingangsdatum te bepalen*

De (gewezen) deelnemer heeft het recht het prepensioen, vastgesteld volgens artikel 8, eerder of later te laten ingaan dan op de pensioenrichtdatum. Het prepensioen kan niet eerder ingaan dan bij het bereiken van de 55-jarige leeftijd en niet later dan op de AOW-datum. Indien het prepensioen gedeeltelijk ingaat, is het bepaalde in dit artikel naar evenredigheid van toepassing op het ingegane prepensioen.

2. *Eerder ingaand prepensioen*

Indien het prepensioen eerder ingaat dan op de pensioenrichtdatum, wordt het herrekend tot een lager prepensioen en vindt geen verdere opbouw van (aanvullend) prepensioen, (aanvullend) ouderdomspensioen en (aanvullend) nabestaandenpensioen meer plaats.

3. *Later ingaand prepensioen*

Indien het prepensioen later ingaat dan op de pensioenrichtdatum, wordt het herrekend tot een hoger prepensioen en vindt verdere opbouw van prepensioen, ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen plaats tot de pensioendatum.

4. *Ruilvoeten*

Indien gekozen wordt het prepensioen eerder of later dan op de pensioenrichtdatum te laten ingaan, wordt op de gekozen ingangsdatum van het prepensioen het te herrekenen prepensioen vermenigvuldigd met het percentage in onderstaande tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op deze ingangsdatum.

Indien de ingangsdatum van het prepensioen niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, dan wordt als ruilvoet een van onderstaande tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de ingangsdatum van het prepensioen in maanden nauwkeurig.

Ingangsdatum Prepensioen	Ruilvoet
55	44%
56	50%
57	58%
58	68%
59	81%
60	100%
61	129%
62	176%
63	272%
64	560%

5. *Nadere voorwaarden*

Door de herrekening als hier bedoeld kan het prepensioen niet meer bedragen dan 100% van het pensioengevend loon. Een eventueel restant wordt omgezet in hoger ouderdomspensioen. Na ingang van het herrekenende prepensioen is de oorspronkelijke aanspraak op prepensioen vervangen door de aanspraak op prepensioen na herrekening. De in het vierde lid genoemde ruilvoeten gelden voor de periode 2001 tot en met 2005.

Artikel 31   Uitrui van nabestaandenpensioen in ouderdomspensioen

1. *Het keuzemoment*

De (gewezen) deelnemer heeft het recht het nabestaandenpensioen, vastgesteld volgens artikel 10, op de pensioendatum uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen.

2. *Toestemming partner*

Bij de keuze om het nabestaandenpensioen uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen is, wanneer de (gewezen) deelnemer een partner heeft, de toestemming van deze partner vereist, die daarmee tevens afstand doet van het nabestaandenpensioen. De (gewezen) deelnemer en de partner dienen tevens te verklaren ermee bekend te zijn, dat als gevolg van de uitrui vanaf de pensioendatum het nabestaandenpensioen volledig vervalt, alsmede dat deze uitrui, toestemming en afstandsverklaring niet herroepen kunnen worden.

3. *Ruilvoet*

Indien gekozen wordt het nabestaandenpensioen uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen, wordt het ouderdomspensioen op de ingangsdatum verhoogd met 25% van het op dat moment opgebouwde ouderdomspensioen, mits het nabestaandenpensioen op dat moment 70% is van het ouderdomspensioen.

Indien het nabestaandenpensioen lager of hoger is dan 70% van het ouderdompensioen, wordt het ouderdompensioen als gevolg van de uitruil met een lager respectievelijk een hoger percentage dan 25 verhoogd, afhankelijk van de verhouding tussen het nabestaandenpensioen en het ouderdompensioen.

4. *Nadere voorwaarden*

Door de herrekening als hier bedoeld kan het ouderdompensioen meer bedragen dan 100% van het pensioengevend loon. Na uitruil van het nabestaandenpensioen is de oorspronkelijke aanspraak op nabestaandenpensioen vervangen door de aanspraak op de verhoging van ouderdompensioen. De in het derde lid genoemde ruilvoet geldt voor de periode 2001 tot en met 2005.

5. *Geen uitruil*

Het nabestaandenpensioen wordt niet uitgeruild, indien het ouderdompensioen op de pensioendatum gelijk aan of lager is dan het in artikel 3, vijfde lid, bedoelde bedrag. Het wezenpensioen en een eventueel bijzonder nabestaandenpensioen, als bedoeld in artikel 26, kunnen niet uitgeruild worden.

Artikel 32   Uitrui van prepensioen in ouderdompensioen en omgekeerd

1. *Onderlinge uitruil prepensioen en ouderdompensioen*

De (gewezen) deelnemer heeft het recht het prepensioen en het ouderdompensioen, vastgesteld volgens de artikelen 8 en 9, onderling uit te ruilen. Een eventueel verevend ouderdompensioen, als bedoeld in artikel 27, kan niet uitgeruild worden.

2. *Uitrui van prepensioen in ouderdompensioen*

Indien gekozen wordt een deel van het prepensioen (of het gehele prepensioen) uit te ruilen in een hoger ouderdompensioen, wordt het ouderdompensioen verhoogd met een bedrag, dat vastgesteld wordt door het te herrekenen deel van het prepensioen te vermenigvuldigen met het percentage in onderstaande tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van de uitruil.

Indien de datum van de uitruil niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, dan wordt als ruilvoet een van onderstaande tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de datum van de uitruil in maanden nauwkeurig.

Leeftijd op Datum uitruil	Ruilvoet
55	115%
56	101%
57	88%
58	75%
59	62%
60	51%
61	40%
62	29%
63	19%
64	9%

3. *Uitrui van ouderdompensioen in prepensioen*

Indien gekozen wordt een deel van het ouderdompensioen uit te ruilen in een hoger prepensioen, wordt het prepensioen verhoogd met een bedrag, dat vastgesteld wordt door het te herrekenen deel van het ouderdompensioen te vermenigvuldigen met het percentage in onderstaande tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de ingangsdatum van het prepensioen.

Indien de ingangsdatum van het prepensioen niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, dan wordt als ruilvoet een van onderstaande tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de ingangsdatum van het prepensioen in maanden nauwkeurig.

Ingangsdatum Prepensioen	Ruilvoet
55	87%
56	99%
57	114%
58	134%
59	160%
60	197%
61	253%
62	347%
63	535%
64	1098%

4. *Nadere voorwaarden*

Door de herrekening als hier bedoeld kan het prepensioen niet meer bedragen dan 100% van het pensioengevend loon maar het ouderdomspensioen wel. Na uitruil van prepensioen dan wel ouderdomspensioen is de uitgeruilde aanspraak op prepensioen dan wel ouderdomspensioen vervangen door de aanspraak op de verhoging van ouderdomspensioen respectievelijk prepensioen. De in het tweede en derde lid genoemde ruilvoeten gelden voor de periode 2001 tot en met 2005.

Artikel 33   Variatie in de hoogte van het pensioen

De (gewezen) deelnemer dan wel de nabestaande heeft het recht de hoogte van het prepensioen en het ouderdomspensioen respectievelijk het nabestaandenpensioen te variëren. Daarbij bedraagt de laagste uitkering niet minder dan 75% van de hoogste uitkering en wordt de mate van variatie uiterlijk op de pensioendatum vastgesteld.

HOOFDSTUK X   VRIJSTELLING

Artikel 34   Vrijstelling wegens een eigen pensioenvoorziening

1. *Inhoud vrijstelling*

Vrijstelling van de verplichting tot deelneming in het fonds en van de verplichting tot premie betaling aan het fonds wordt op verzoek van een werkgever door het bestuur verleend in de gevallen bedoeld in het tweede tot en met het vijfde en het achtste lid.

2. *Vrijstelling in verband met bestaande pensioenvoorziening*

Op verzoek wordt aan een werkgever met ingang van de dag dat de verplichtstelling in werking trad respectievelijk als gevolg van gewijzigde bedrijfsactiviteiten op hem van toepassing wordt, vrijstelling verleend indien de werkgever deelneemt in een pensioenregeling die reeds gold zes maanden vóór het moment van indiening van het verzoek tot verplichtstelling respectievelijk voor zijn eigen onderneming een pensioenvoorziening heeft getroffen die reeds gold zes maanden vóór het moment dat de verplichtstelling op hem van toepassing wordt.

3. *Vrijstelling in verband met concernvorming*

Op verzoek wordt aan een werkgever vrijstelling verleend indien de werkgever deel uitmaakt of deel is gaan uitmaken van een concern en waarbij:

- a. bij de concernvorming zowel de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg van de werkgever betrokken vakorganisaties als de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg van het concern betrokken vakorganisaties, betrokken zijn geweest;
- b. het concern al een pensioenvoorziening heeft, die in overleg met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties tot stand is gekomen;
- c. bij het concern op de dag waarop het verzoek om vrijstelling wordt ingediend ten minste 100 werknemers werkzaam zijn die niet in het fonds deelnemen;
- d. het aantal deelnemers waarop de pensioenvoorziening van het concern van toepassing is, op de dag waarop het verzoek om vrijstelling wordt ingediend ten minste 25% dan wel ten minste 50 deelnemers meer bedraagt, dan het aantal werknemers waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd;
- e. het verzoek om vrijstelling tevens wordt gedaan door of namens het concern en de vakorganisaties, bedoeld onder b.

Onder concern wordt in dit verband verstaan een aantal juridisch zelfstandige ondernemingen dat aan een gemeenschappelijke leiding is onderworpen.

4. *Vrijstelling in verband met CAO*

Op verzoek wordt aan een werkgever vrijstelling verleend voor zover een besluit tot algemeen verbindend verklaring van bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomst op die werkgever niet van toepassing is of indien dat besluit wel op hem van toepassing is, voor zover hij hiervan dispensatie heeft gekregen en met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties een afzonderlijke pensioenvoorziening is overeengekomen. Het verzoek om vrijstelling wordt mede door of namens de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties gedaan.

5. *Vrijstelling in verband met beleggingsrendement*

Op verzoek wordt aan een werkgever vrijstelling verleend indien:

- a. blijkt dat het fonds niet of in onvoldoende mate voldaan heeft aan het jaarlijks vaststellen van het beleggingsbeleid voor het daarop volgende kalenderjaar, waarbij een adequate verdeling van de beleggingen is gemaakt in vastrentende en zakelijke waarden. Van een adequate verdeling tussen vastrentende en zakelijke waarden is sprake indien aannemelijk gemaakt kan worden dat die verdeling:
  1. is bepaald in samenhang met het financieringsbeleid en is afgestemd op de pensioenverplichtingen, daarbij inbegrepen de reglementaire indexatieverplichtingen rekening houdend met het tot dan toe terzake gevoerde beleid, zodanig dat dit over een lange termijn leidt tot een lage premie en een stabiel premieverloop;
  2. is gekozen op basis van projecties die gebaseerd zijn op realistische en onderling consistente veronderstellingen; en
  3. de toets op toereikendheid ten aanzien van de continue dekking van de verworven aanspraken, uitgaande van prudente veronderstellingen, heeft doorstaan; of
- b. blijkt dat het fonds niet of in onvoldoende mate voldaan heeft aan het jaarlijks vaststellen van een normportefeuille voor het daarop volgende kalenderjaar die gebaseerd is op de onder a bedoelde verdeling van beleggingen in vastrentende en zakelijke waarden, waarbij deze verdeling verder onderverdeeld wordt naar beleggingscategorieën en landen of sectoren waarin belegd wordt en waarbij deze onderverdeling voorzien wordt van herbeleggingsindices voor het daarop volgende jaar die breed samengesteld, belegbaar en objectief meetbaar zijn; of
- c. blijkt dat het fonds, indien het zesde lid is toegepast, niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan dat zesde lid; of
- d. uit de performancetoets, zoals bedoeld in bijlage 1 bij de Vrijstellingsregeling Wet Bpf, blijkt dat het feitelijk behaalde beleggingsrendement van het fonds in negatieve zin aanzienlijk afwijkt van het rendement van de door het fonds vastgestelde normportefeuille, waarbij van een aanzienlijke afwijking in negatieve zin sprake is indien de uitkomst van de berekening van de performancetoets minder is dan -1,28.

6. *Opnieuw vaststellen van beleggingsbeleid en normportefeuille*

In afwijking van het vijfde lid, onder a en b, kan het bestuur een eenmaal vastgesteld beleggingsbeleid respectievelijk vastgestelde normportefeuille in de loop van een jaar voor het dan nog resterende deel van het jaar opnieuw vaststellen indien door een onvoorziene substantiële wijziging in de verplichtingenstructuur niet langer sprake is van een adequate verdeling tussen vastrentende en zakelijke waarden als bedoeld in het vijfde lid, onder a en b. De noodzaak tot het op korte termijn opnieuw vaststellen blijkt uit een na 1 november van het voorafgaande kalenderjaar opgestelde Asset Liability Managementstudie, uitgevoerd naar aanleiding van de gewijzigde verplichtingenstructuur, en uit een verklaring van een externe deskundige die niet bij die studie betrokken is geweest, waarin de uitkomst van die studie wordt onderschreven.

7. *Informatieverplichtingen*

Het bestuur van het fonds:

- a. deelt op verzoek vanaf 1 april van het desbetreffende jaar schriftelijk mee welk beleggingsbeleid als bedoeld in het vijfde lid, onder a, het heeft gekozen waarbij de gemaakte keuzes met een toelichting zijn onderbouwd;
- b. overlegt op verzoek vanaf 1 april van het desbetreffende jaar een verklaring van de accountant, bedoeld in artikel 20 van de statuten, waaruit blijkt dat een normportefeuille als bedoeld in het vijfde lid, onder b, is vastgesteld en voorzien is van een toelichting waarbij de gemaakte keuzes zijn onderbouwd;
- c. deelt op verzoek vanaf 1 januari schriftelijk mee welke normportefeuille als bedoeld in het vijfde lid, onder b, het over het daaraan voorafgaande jaar had gekozen waarbij de gemaakte keuzes met een toelichting zijn onderbouwd;
- d. deelt op verzoek vanaf 1 april schriftelijk het feitelijk rendement van het fonds en het rendement van de gekozen normportefeuille als bedoeld in punt 3 van bijlage 1 bij de Vrijstellingsregeling Wet Bpf mee;
- e. deelt op verzoek vanaf 1 april schriftelijk de uitkomst van de berekening als bedoeld in het vijfde lid, onder d, mee; en
- f. doet, in het geval het beleggingsbeleid en de normportefeuille opnieuw zijn vastgesteld als bedoeld in het zesde lid,
  1. de mededeling, bedoeld onder a, vanaf de 15^e dag na totstandkoming van het nieuwe beleggingsbeleid;
  2. de verklaring, bedoeld onder b, vanaf de 15^e dag na totstandkoming van de nieuwe normportefeuille;
  3. een mededeling van het opnieuw vaststellen van het beleggingsbeleid en de normportefeuille in de Staatscourant uiterlijk de 15^e dag na de vaststelling; en
  4. doet aan de werkgevers binnen twee maanden na het opnieuw vaststellen van het beleggingsbeleid en de normportefeuille een schriftelijke mededeling toekomen.

8. *Vrijstelling om andere redenen*

Op verzoek kan aan een werkgever ook om andere redenen dan genoemd in het tweede tot en met het vijfde lid vrijstelling worden verleend.

9. *Voorwaarden bij het verlenen van vrijstelling*

Aan de vrijstelling kunnen door het bestuur voorwaarden worden verbonden ter verzekering van een goede uitvoering van de wet. Hierbij wordt het volgende in acht genomen:

- a. aan de vrijstelling wordt de voorwaarde verbonden dat de werkgever of, in het geval pensioenrechten worden ontleend aan een ondernemingspensioenfonds of een ander bedrijfstakpensioenfonds, het bestuur van het desbetreffende fonds, aan de PVK en aan het bestuur van het fonds inlichtingen zal verstrekken, die de PVK of het bestuur van het fonds ter verzekering van een goede uitvoering van de wet verlangt. De inlichtingen worden desverlangd schriftelijk en door middel van ingevulde en ondertekende formulieren binnen een door de PVK of het bestuur van het fonds, schriftelijk te stellen termijn verstrekt;

- b. aan de vrijstelling wordt de voorwaarde verbonden dat de werkgever een andere pensioenvoorziening heeft of deze zal treffen en deze heeft ondergebracht of zal onderbrengen bij een ander bedrijfstakpensioenfonds, een ondernemingspensioenfonds of een verzekeraar als bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet;
  - c. aan de vrijstelling, bedoeld in het derde, vierde, vijfde en achtste lid, kan het fonds de voorwaarde verbinden dat de werkgever een financiële bijdrage betaalt ter vergoeding van het verzekeringstechnisch nadeel dat het fonds bij de vrijstelling lijdt, waarbij de hoogte van deze bijdrage wordt berekend volgens bijlage 2 bij de Vrijstellingsregeling Wet Bpf;
  - d. aan de vrijstelling, bedoeld in het tweede en achtste lid, wordt de voorwaarde verbonden dat de pensioenregeling van de werkgever volgens de berekening aan de hand van bijlage 3 bij de Vrijstellingsregeling Wet Bpf te allen tijde ten minste actuarieel en financieel gelijkwaardig is aan die van het fonds;
  - e. aan de vrijstelling, bedoeld in het vijfde lid, wordt de voorwaarde verbonden dat aan de pensioenregeling van de werkgever ten minste dezelfde aanspraken worden ontleend als aan de pensioenregeling van het fonds.
10. *Intrekking van de vrijstelling*
Een vrijstelling kan door het fonds worden ingetrokken, indien niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in het tweede, derde of vierde lid, indien niet meer wordt voldaan aan de redenen tot vrijstelling, bedoeld in het achtste lid, of indien wordt gehandeld in strijd met een of meer aan de vrijstelling verbonden voorwaarden. De vrijstelling, bedoeld in het vijfde lid, wordt uitsluitend op verzoek van de werkgever ingetrokken; in afwijking hiervan kan de hier bedoelde vrijstelling door het fonds worden ingetrokken indien wordt gehandeld in strijd met de voorwaarden die aan de vrijstelling verbonden zijn.
11. *Nadere regelgeving*
Het bepaalde bij of krachtens de Vrijstellingsregeling Wet Bpf is overigens onverkort van toepassing. Op vrijstellingen die zijn verleend vóór 26 april 1998, blijft de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken van 29 december 1952, betreffende de vaststelling van richtlijnen voor vrijstelling van deelneming in een bedrijfspensioenfonds wegens bijzondere pensioenvoorzieningen, zoals deze luidde op 25 april 1998, van toepassing.
12. *Bemiddeling bij een geschil*
Een geschil dat betrekking heeft op:
a. toepassing van de regels voor de meting van de beleggingsperformance, bedoeld in het vijfde lid, onder d;
b. toepassing van de rekenregels voor de berekening van de financiële bijdrage, bedoeld in het negende lid, onder c;
c. toepassing van de rekenregels voor het toetsen van de actuariële en financiële gelijkwaardigheid, bedoeld in het negende lid, onder d;
kan via een daartoe strekkend, bij voorkeur gezamenlijk, schriftelijk verzoek van de bij het geschil betrokken werkgever en het fonds ter bemiddeling worden voorgelegd aan de bemiddelaar, bedoeld in het Besluit bemiddelaar vrijstellingsregeling Wet Bpf.
Aanvaarding van een voorstel van de bemiddelaar door beide partijen verplicht hen af te zien van een beroep op de ter zake van hun geschil bevoegde rechter.

Artikel 35   Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. *Verzoek om vrijstelling*
Van de verplichting tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit reglement kan, op zijn verzoek, door het bestuur worden vrijgesteld degene, die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, alsmede de rechtspersoon, waarbij natuurlijke personen betrokken zijn, die zodanige bezwaren hebben.

- a. Het verzoek geschiedt door indiening van een door verzoeker ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in, dat degene, die de verklaring indient, overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, dat hij mitsdien noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door een aangesloten werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen.
  - b. Wanneer het verzoek een rechtspersoon betreft, wordt de verklaring ingediend door het ingevolge de wet of de statuten van die rechtspersoon daartoe bevoegde orgaan. Onverminderd het onder a bepaalde houdt deze verklaring tevens in, dat de natuurlijke personen, die behoren tot het orgaan dat ingevolge de wet of de statuten bevoegd is te besluiten de vrijstelling aan te vragen, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben. Bij het verzoek worden gevoegd:
    1. een gewaarmerkt afschrift van de statuten van de rechtspersoon en
    2. een gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.
2. *Verlenen van de vrijstelling*
Het bestuur verleent, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is, de vrijstelling. Aan een vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden, welke noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
Aan een aangesloten werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders in zijn hoedanigheid van aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.
Van de verleende vrijstelling wordt door het bestuur een bewijs uitgereikt.
3. *Bekendmaking*
Ieder die vrijgesteld is van zijn verplichtingen als aangesloten werkgever, is verplicht te zorgen, dat het hem uitgereikte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats, welke vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennis genomen.
4. *Spaarbijdragen*
Ieder die vrijstelling heeft wegens gemoedsbezwaren, is dezelfde bijdrage, welke hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan het fonds verschuldigd in de vorm van spaarbijdragen. Dit geldt ook voor een aangesloten werkgever, die geen vrijstelling heeft, met betrekking tot de bijdragen, welke hij verschuldigd is voor een deelnemer, die wel vrijstelling heeft. Een deelnemer, die geen vrijstelling heeft en in dienst is van een aangesloten werkgever, die wel vrijstelling heeft, is de door hem verschuldigde bijdragen rechtstreeks aan het fonds verschuldigd. Op verzoek van een zodanig deelnemer worden de door de aangesloten werkgever reeds betaalde en nog verschuldigde spaarbijdragen omgezet in evenredige pensioenaanspraken.
5. *Spaarrekening*
Tenzij het bepaalde in de laatste volzin van het vierde lid toepassing heeft gevonden, worden de ingevolge de eerste drie volzinnen van het vierde lid ten behoeve van een deelnemer betaalde spaarbijdragen door het fonds geboekt op een die deelnemer betreffende spaarrekening, waarvan het saldo wordt verhoogd met rente. Deze rente is gelijk aan het gemiddelde rendement - afgerond op gehele procenten naar beneden - dat in het voorafgaande verslagjaar met het totaal van de beleggingen is verkregen. Het spaartegoed wordt aan de vrijgestelde deelnemer uitgekeerd op de pensioendatum of bij eerder overlijden aan zijn rechtverkrijgende(n).

6. *Omzetting in pensioenaanspraken*

Tenzij het bepaalde in de laatste volzin van het vierde lid toepassing heeft gevonden, wordt de pensioenregeling volledig van kracht ten aanzien van een deelnemer, die geen vrijstelling heeft en in dienst is van een aangesloten werkgever, die wel vrijstelling heeft, indien betrokken deelnemer:

- a. uit de dienst treedt van bedoelde werkgever en niet opnieuw bij een zodanige werkgever in dienst treedt;
- b. overlijdt;
- c. de pensioendatum bereikt.

Het spaartegoed vervalt en de betaalde spaarbijdragen, vermeerderd met de inmiddels bijgeboekte rente, worden omgezet in evenredige pensioenaanspraken.

7. *Intrekking van de vrijstelling*

Een vrijstelling wordt door het bestuur ingetrokken:

- a. op verzoek van hem, aan wie de vrijstelling is verleend;
- b. indien naar het oordeel van het bestuur de gemoedsbezwaren, op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan.

Het bestuur is bevoegd een vrijstelling in te trekken, indien de betrokkene de aan de vrijstelling verbonden voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.

8. *Vervallen vrijstelling rechtspersoon*

Onverminderd het bepaalde in het zevende lid vervalt de vrijstelling, welke is verleend aan een rechtspersoon, na verloop van vijf jaar na de datum van ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum, waarop een vrijstelling is vervallen, kan een nieuwe vrijstelling worden verleend.

9. *Gevolgen of vervallen van de vrijstelling*

Door de intrekking of het vervallen van de vrijstelling wordt ten aanzien van de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het spaartegoed vervalt en de betaalde spaarbijdragen, vermeerderd met de inmiddels bijgeboekte rente, worden omgezet in evenredige pensioenaanspraken.

10. *Bezwaarprocedure*

Tegen een beslissing van het bestuur terzake van het weigeren van een vrijstelling, het verbinden van voorwaarden aan een vrijstelling of het intrekken van een vrijstelling, kan de betrokkene bezwaren inbrengen bij de PVK binnen dertig dagen nadat hij de beslissing heeft ontvangen.

HOOFDSTUK XI FINANCIERING

Artikel 36 Premieheffing

1. *Vaststelling premie*

Voor iedere deelnemer worden jaarlijks premies geheven ten behoeve van de pensioenaanspraken omschreven in hoofdstuk II en III.

De premies worden door het bestuur, na overleg met de organisaties, genoemd in artikel 8, eerste lid, van de statuten, vastgesteld en zonodig gewijzigd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 23 van de statuten. De aangesloten werkgever is verplicht deze premies aan het fonds te voldoen. De deelnemer is een gedeelte van de premies verschuldigd, welk gedeelte door de aangesloten werkgever op het loon van de deelnemer wordt ingehouden. De premies zijn als volgt vastgesteld:

- a. 5,5% van de pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen en het nabestaandenpensioen;
  - b. 7,5% van het pensioengevend loon voor het prepensioen, aanvullend ouderdomspensioen, aanvullend nabestaandenpensioen en ANW-pensioen. Van deze premie is 3,75% door de deelnemer verschuldigd;
  - c. 0,6% van de pensioengrondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen. Deze premie is volledig door de deelnemer verschuldigd.
2. *Geen premie verschuldigd*
Indien het prepensioen – al dan niet gedeeltelijk – is ingegaan en de dienstbetrekking wordt bij een aangesloten werkgever – al dan niet gedeeltelijk – voortgezet, is de in het eerste lid, onder a, bedoelde premie niet meer verschuldigd.
Geen premie is verschuldigd over de periode waarin de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens arbeidsongeschiktheid of werkloosheid.
Voor de deelnemer van wie de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens vervroegd uittreden, is de in het eerste lid, onder a, bedoelde premie niet verschuldigd.
3. *Facturering*
Het fonds brengt de premie per boekjaar aan de werkgever in rekening op basis van door of namens de werkgever voor iedere werknemer afzonderlijk verstrekte loonopgaven. Het fonds deelt het te betalen bedrag van de premie en de termijn waarbinnen de betaling dient te geschieden, schriftelijk aan de werkgever mee.

Artikel 37   Premiebetaling

1. *Kwartaal- en maandbetaling*
Betaling van de premies vindt plaats in gelijke kwartaaltermijnen, waarbij het vervallen bedrag steeds op de eerste van het desbetreffende kwartaal in het bezit van de administrateur dient te zijn.
In afwijking van het voorgaande wordt een vordering in haar geheel opeisbaar, indien de werkgever ten aanzien van de betaling van een van de termijnen in gebreke is.
Voor werkgevers die dit wensen kan betaling van de premies ook plaatsvinden in gelijke maandtermijnen, die steeds vervallen per de eerste van de maand, mits die werkgevers de administrateur machtigen tot maandelijkse afschrijving van de vervallen termijnen van hun rekening over te gaan. Het in de vorige volzin bepaalde vervalt, indien op de rekening van de werkgever niet voldoende saldo aanwezig is om de afschrijving te realiseren, zodat het bepaalde in de eerste en tweede volzin van dit lid ten aanzien van die werkgever weer van toepassing is. De betaalde premies zullen worden verrekend met de premies die door de werkgever over het desbetreffende kalenderjaar op basis van de loonopgaven over dat kalenderjaar verschuldigd zijn.
2. *Achterstallige betaling*
De werkgever, die nalaat de premies binnen de gestelde termijn te betalen, is voor elke maand verzuim rente verschuldigd ter hoogte van de alsdan geldende wettelijke rente, bedoeld in artikel 6:119 Burgerlijk Wetboek, tenzij het bestuur daarvan geheel of gedeeltelijk ontheffing verleent. Voorts zijn in geval van nalatigheid aan het fonds verschuldigd alle kosten die door het fonds zijn gemaakt ter invordering van niet tijdig betaalde premies en van de hiervoor bedoelde rente.
3. *Pensioenaanspraken bij niet betalen van de premie*
Indien de werkgever de premies niet aan het fonds heeft betaald, worden voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premies geacht aan het fonds te zijn betaald, mits een en ander binnen twee jaar na afloop van het boekjaar, waarover de premies verschuldigd waren, aan het bestuur bekend is.

HOOFDSTUK XII AANVULLENDE PENSIOENVERZEKERINGEN

Artikel 38 Sluiten van aanvullende verzekeringen

1. *Aanvullingen op de basisregeling*
Het fonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever voor de deelnemers of een bepaalde groep van deelnemers, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder a of b, die in dienst zijn van deze werkgever, pensioenaanspraken verzekeren in aanvulling op de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van hoofdstuk II en III, een en ander tegen betaling van periodieke premies of koopsommen en op door het bestuur vastgestelde overige voorwaarden.
2. *Keuring*
Indien verzekeringen ingevolge dit hoofdstuk keuzemogelijkheden bieden voor een individuele deelnemer met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, die een wijziging wenst ten aanzien van een eerder gemaakte keuze, kan het honoreren van die wijziging afhankelijk gesteld worden van de gezondheidstoestand van de deelnemer. Deze wordt beoordeeld aan de hand van vragen daarover dan wel het verrichten van medisch onderzoek.
3. *Overeenkomst*
De aanspraken die voor de betrokken deelnemers uit de verzekeringen ingevolge dit hoofdstuk voortvloeien, de verschuldigde premies of koopsommen alsmede de overige voorwaarden, zullen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de aangesloten werkgever en het fonds.
4. *Tarief*
Het bestuur stelt, gehoord de actuaire, een tarief vast voor de in dit hoofdstuk bedoelde verzekeringen. Het bestuur is bevoegd, gehoord de actuaire, het tarief te wijzigen. Het gewijzigde tarief is ook van toepassing op de vóór de wijziging van het tarief ingevolge dit hoofdstuk afgesloten verzekeringen, doch niet eerder dan zes maanden na het tijdstip waarop het nieuwe tarief aan de aangesloten werkgever is meegedeeld.
In individuele gevallen, waarin het tweede lid toegepast is, is het fonds bevoegd op grond van de gezondheidstoestand van de betrokken deelnemer van het tarief af te wijken.
5. *Bewijsstukken*
Het fonds geeft ten behoeve van de betrokken deelnemers bewijsstukken af met betrekking tot de ingevolge dit hoofdstuk verzekerde pensioenen.

Artikel 39 Eindigen van aanvullende verzekeringen

1. *Eindigen van de overeenkomst*
De in artikel 39, derde lid, bedoelde overeenkomst tussen de aangesloten werkgever en het fonds eindigt:
  - a. zodra de aangesloten werkgever deze hoedanigheid verliest;
  - b. door opzegging bij aangetekend schrijven door het fonds of de aangesloten werkgever, met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden tegen de eerste januari van enig jaar;
  - c. door opzegging door het fonds tegen een door het fonds te bepalen tijdstip, indien de verschuldigde premies of koopsommen gedurende een maand na de vervaldag onbetaald zijn gebleven.
2. *Eindigen van de betalingsplicht*
De verplichting van de aangesloten werkgever om voor een deelnemer periodieke premies of koopsommen te betalen eindigt:
  - a. zodra de deelnemer niet meer behoort tot de groep werknemers waarop de overeenkomst met de aangesloten werkgever betrekking heeft;

- b. zodra de overeenkomst met de aangesloten werkgever voor de groep werknemers, waartoe de deelnemer behoort, wordt beëindigd;
- c. door het overlijden van de deelnemer;
- d. door het bereiken van de pensioendatum.

In de gevallen bedoeld onder a en b, is de deelnemer bevoegd de verzekering voor eigen rekening op dezelfde voorwaarden voort te zetten, mits voldaan is aan de voorwaarden genoemd in artikel 16, eerste lid. Op deze voortzetting is artikel 16, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

De verplichting van de aangesloten werkgever om voor een deelnemer periodieke premies of koopsommen te betalen eindigt voorts in zoverre en zodra de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van hoofdstuk II en III in die zin gewijzigd worden dat zij geheel of gedeeltelijk samenvallen met de aanvullende aanspraken welke verzekerd zijn ingevolge dit hoofdstuk.

3. *Onjuiste gegevens*

Indien blijkt, dat als gevolg van het verstrekken van onjuiste gegevens aan het fonds, bij het sluiten van de verzekering van een onjuiste leeftijd dan wel van een onjuist geslacht van de verzekerde of zijn partner is uitgegaan, waardoor een te lage premie of koopsom werd overeengekomen, wordt het verzekerde pensioen herberekend en vastgesteld op basis van de juiste gegevens, rekening houdend met de overeengekomen premies en koopsommen, dan wel wordt een aanvullende koopsom in rekening gebracht. Is er als gevolg van een onjuiste opgave een te hoge premie of koopsom betaald, dan wordt het te veel betaalde na aftrek van administratiekosten aan de aangesloten werkgever terugbetaald, tenzij het fonds in overleg met de aangesloten werkgever besluit tot een overeenkomstige herberekening als bedoeld in de vorige volzin.

4. *Vervallen van de verzekering*

Het fonds is bevoegd de verzekering te doen vervallen, indien blijkt dat aan het fonds of de keurende arts, indien het tweede lid van artikel 38 toegepast is, onjuiste opgaven of mededelingen zijn gedaan omtrent onderwerpen, die voor de beoordeling van het risico van de verzekering van belang zijn. Indien het fonds van deze bevoegdheid gebruik maakt, betaalt het fonds aan de aangesloten werkgever terug een bedrag gelijk aan de betaalde premies of koopsommen, onder aftrek van de door het fonds gemaakte kosten.

HOOFDSTUK XIII OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 40 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2001.

Artikel 41 Overgangsbepalingen

1. *Aanspraken opgebouwd tot en met 31 december 2000*

De tot en met 31 december 2000 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en wezenpensioen blijven per die datum vastgesteld overeenkomstig het pensioenreglement dat tot en met 31 december 2000 van toepassing was.

2. *Premie verschuldigd tot en met 31 december 2000*

De tot en met 31 december 2000 verschuldigde premies blijven verschuldigd overeenkomstig het pensioenreglement dat tot en met 31 december 2000 van toepassing was.

3. *Uitsluiting 60-plussers van prepensioen*

Deelnemers die vóór 1 januari 2001 de 60-jarige leeftijd bereiken, hebben geen aanspraak op (aanvullend) prepensioen.

4. *Vrijwillige voortzetting*

Indien het deelnemerschap op 31 december 2000 vrijwillig wordt voortgezet, en dit ook vanaf 1 januari 2001 wordt voortgezet, is het bepaalde in artikel 16, eerste lid, onder b, niet van toepassing.

5. *Overgangsregeling prepensioen en ouderdomspensioen*

Indien een vrijstelling als bedoeld in artikel 34 wordt ingetrokken, zijn de overgangsregelingen als bedoeld in de artikelen 8, derde lid, 9, derde lid, en 10, derde lid, slechts van toepassing indien de vrijstelling ingetrokken is vóór 1 januari 2000, tenzij de betrokken werkgever een door het bestuur te bepalen koopsom betaalt.